

انتخاب شیوه‌های حمل و نقل در سفرهای تحصیلی: فعال یا غیر فعال

علیرضا ارمغان دانشجوی کارشناسی ارشد راه و ترابری، دانشکده‌ی مهندسی عمران و محیط‌زیست،

دانشگاه صنعتی امیرکبیر¹

امیر صمیمی، استادیار دانشکده‌ی مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی شریف²

¹ ermaguna@aut.ac.ir

² asamimi@sharif.edu, +98(21)6616-4219

چکیده

در چندسال اخیر، نگرانی مسئولان حمل و نقل و برنامه‌ریزان شهری بر سلامت دانش‌آموزان و درنهایت سلامت عمومی جامعه بیش از پیش بوده است. این نگرانی، منجر به تلاش‌هایی برای شناسایی سیاست‌های مؤثر در ترویج شیوه‌های حمل و نقل فعال (پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری) در سفرهای تحصیلی آنان شده است. سفر به مدرسه فرصتی مناسب برای انجام بخشی از فعالیت‌های فیزیکی روزانه توصیه شده برای دانش‌آموزان است که می‌تواند از بروز طیف گسترده‌ای از بیماری‌ها در حال و آینده جلوگیری نماید. مدل لوجیت آشیانه‌ای سه‌سطحی برای بررسی انتخاب شیوه‌ی حمل و نقل دانش‌آموزان مورد استفاده قرار گرفت. چهار شیوه پیاده‌روی، اتومبیل شخصی، سرویس مدرسه، و حمل و نقل همگانی برای سفرهای تحصیلی در نظر گرفته شد. در این مطالعه نشان داده شد که مدل‌های لوجیت چندگانه که بیشتر در مطالعات انتخاب شیوه‌ی حمل و نقل مورد استفاده قرار می‌گرفت، می‌تواند منجر به نتایج غیر واقعی گردد که پی‌آمد آن سیاست‌های نادرست است. برای مثال، کشش‌پذیری غیر مستقیم مالکیت خودرو در مدل لوجیت چندگانه 0/13- و در مدل لوجیت آشیانه‌ای 0/12-، 0/20-، و 0/08- به ترتیب برای حمل و نقل همگانی، سرویس مدرسه، و شیوه پیاده‌روی به دست آمد. این نتیجه‌ی نادرست میزان کاهش استفاده از شیوه پیاده‌روی را با افزایش مالکیت خودرو بالاتر از میزان واقعی آن گزارش می‌کند. به طور خاص، در این مطالعه نشان داده شد که ایمنی یکی از مهمترین متغیرهای تأثیرگذار در کاهش استفاده از شیوه پیاده‌روی در سفرهای تحصیلی می‌باشد به طوری که کاهش 60% احتمال استفاده از این شیوه را به همراه دارد.

کلید واژه: سفر تحصیلی، شیوه‌های حمل و نقل، مدل لوجیت آشیانه‌ای سه‌سطحی، سیاست‌گذاری

